

PROJECTE DE CENTRE

*Espai d'Aprenentatge
El Niu de la Guita*

Infants de 0 a 6 anys

*Projecte viu i en constant elaboració
Data de la última revisió: Juliol del 2025*

Nota per totes

1. Espai d'aprenentatge: El niu de la Guita

El Niu de la Guita neix el 2023 arran del desig de les famílies de trobar un espai d'aprenentatge encarat a la natura, amb ràtios baixes i amb les portes obertes a les famílies. Després de buscar i veure que arreu del territori de Catalunya existeixen multitud de projectes d'escola lliure, connectades entre elles i amb projectes ben interessants, no entenem que a la nostra zona, tan identificada amb la natura, amb la cultura i la comunitat no existís a dia d'avui un projecte d'aquest tarannà. Així que ens vam decidir entre dues famílies a unir energies per engegar tot això i fer-ho realitat.

Treballant amb molta il·lusió, esforç i emoció, El Niu de la Guita va agafant forma per fer-se una realitat per l'inici del curs escolar 2024-2025. Aquest pretén ser un projecte no només d'aprenentatge sinó també de vida, en què les persones que s'uneixin, se sentin part d'una comunitat bonica, propera, que cuida i permet ser: per als infants perquè trobaran un acompanyament respectuós que els reconeixerà com a éssers vàlids en si mateixos; i a les famílies perquè trobaran l'acompanyament que necessitin en cada etapa i sentiran que junts compartim la il·lusió i l'esforç pel creixement i desenvolupament dels menuts.

Insistim en crear un espai segur dins d'un marc de respecte i cura on poder-nos sentir estimats, cuidats i acceptats.

Compartim la il·lusió de veure créixer aquest projecte i ens emociona continuar-hi treballant per descobrir tota la màgia que ens pot arribar a regalar alhora que la comunitat es va fent gran i reunim a famílies, comunitat pedagògica, voluntàries, practicants, col·laboradores i simpatitzants.

2. Principis metodològics i pedagògics

El nostre punt de vista, considera que els infants són persones de ple dret. Tot i ser petits, formen part de la societat com un més, igual que els adults, i hem de vetllar perquè tinguin els seus espais que els mirin i respectin amb les particularitats d'aquesta etapa. Defensem el dret a l'atenció integral que tenen els infants així com el dret a ser atès des d'una postura d'escolta activa, respecte i acompanyament. Veiem els infants com éssers proveïts d'enormes potencialitats amb unes necessitats i ritmes de desenvolupament diferents que hem de respectar. Vetllem per a protegir el dret a desenvolupar-se plenament de forma segura tant física com psicològica. Protegem el dret a conèixer el món que els envolta al seu ritme així com el dret a rebre una educació respectuosa en benefici del seu desenvolupament psicomotor i intel·lectual.

Volem donar valor a la mirada de l'infant. Els pensem amb la importància que tenen: són persones en desenvolupament que conformen la següent generació i estan assentant les bases de tot el seu potencial. Igual que les famílies, convivim amb els menuts amb la voluntat que se sentin reconeguts, acceptats i estimats amb la intenció del fet que puguin créixer en equilibri, benestar, i es fomenti el progrés en l'autonomia i autoregulació dels mateixos processos.

Aquest projecte busca donar resposta a les necessitats d'un món complex, canviant i divers i per això sentim la importància i urgència de promoure la reflexió i l'esperit crític. Volem formar un indret on els nens i nenes siguin els protagonistes del seu propi aprenentatge. Vivim en una societat amb un ritme molt accelerat i poques vegades els infants poden

decidir i descobrir què poden fer per si mateixos. Volem crear un espai on ells aprenguin a conèixer el món a partir del seu interès i les seves necessitats.

L'eina que farem servir per a tal descoberta és el **joc lliure** que pugui sorgir a partir de les propostes que posaran a disposició les acompanyants, els elements naturals que es troben a l'exterior i els materials en l'ambient preparat, sempre a l'abast dels infants. La responsabilitat de l'adult és oferir i tenir cura, obrir camins perquè l'altre es descobreixi i se senti un ésser amb plenitud.

Com a part fonamental de l'infant, en aquest espai serà molt important la vinculació dels menuts i les seves famílies amb la natura. Concebem l'aprenentatge lligat al coneixement i al desenvolupament del respecte i admiració per la natura. Volem conscienciar des de primera edat amb valors ambientalistes que cuidin i protegeixin la naturalesa. Per això la gran part de l'activitat es desenvoluparà dins la regió del Parc Natural dels Aiguamolls i l'ànim és que tots aquests valors es vagin aprenent de forma simultània i natural a mesura que els infants adquireixen els seus propis aprenentatges i competències personals.

També donem valor a l'apropament de l'infant a la família i la comunitat. Volem tornar a les famílies el dret a formar part de l'educació de les seves criatures i apel·lem a la responsabilitat que també els hi correspon com a part essencial de l'educació i desenvolupament dels infants. Se sap que com més vinculada està la família amb el lloc d'aprenentatge dels infants, aquests millor se senten i més aprenen.

El nostre objectiu és que cada infant pugui adquirir i integrar les experiències d'una manera significativa en el seu dia a dia. Amb això esperem que les seves inquietuds evolucionin a partir d'un interès genuí per les coses, perquè de forma natural i en consonància amb la seva pròpia etapa evolutiva, els empenyi a aprofundir en el coneixement arribant a conclusions pròpies extretes de processos mentals interns.

Per tal d'incentivar i motivar aquest treball intern utilitzem una metodologia diversa i enriquidora posant èmfasi en concebre a l'infant el protagonista del seu propi aprenentatge tot posant-lo al centre. Adoptem elements de l'educació viva, de l'escola de bosc de Rosa Sensat, de l'Escola Moderna amb Ferrer i Guàrdia, de la pedagogia sistèmica, de Waldorf-Steiner, Reggio Emilia, de Maria Montessori, Emmi Pikler, Arno Stern i Hengstenberg.

Som un espai lliure de pantalles. Amb això volem que els infants en aquesta etapa es desenvolupin sense suport digital i els adults que acompanyem volem ser exemple de desenvolupar el dia sense pantalles en la mesura que cada llar pugui oferir.

3. Organització de centre: nivells i horari

Aquest espai acull als infants de 0 a 6 anys. Quan el grup ho requereixi, es farà una divisió en dos grups d'aprenentatge: els **nadons de 0 a 3 anys** i els **petits de 3 a 6 anys**. Per a conformar aquests grups observarem el desenvolupament i les necessitats de cadascú i no tant l'any de naixement. Les ràtios d'alumne per adult amb les que treballem són un element essencial per a poder atendre a cada infant de forma individual i plena. Dels 0 als 3 anys la ràtio és de **5 infants per adult**, i dels 3 als 6 anys la ràtio és de **10 infants per adult**. L'ànim

és també, acabar d'ajustar les ràtios segons les necessitats de les persones que conformin el grup.

HORARI	
NADONS	PETITS
Acollida: 8:30 a 9:30h	Acollida: 8:30 a 9:30h
Matí: 9:30 a 11:45h	Matí: 9:30 a 12:30h
Dinar i migdiada: 11:45 a 14:00h	Dinar i estona relaxada: 12:30 a 14:00h
Acollida: 14:00h a 15:00 h	Acollida: 14:00 a 15:00h

Els nadons, en funció de l'edat i les necessitats, faran la quantitat de migdiades que necessitin.

L'activitat es desenvolupa al Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà (PNAE). El punt de trobada i recollida habitual és a la finca Sanamolls, ubicada al Camí del Cortalet, s/n de Castelló d'Empúries. En cas de inclemències climàtiques que impedeixin estar-se a l'exterior, es notificarà que el punt de trobada i recollida variarà i ens trobarem al Mas Matà ubicat a la Carretera de Sant Pere Pescador al km. 13,6 (direcció "Càmping Almata"), o en una altra ubicació segons les necessitats.

De forma programada es faran sortides al poble de Castelló d'Empúries i a la zona del PNAE.

4. Trets d'identitat: Valors generals i educatius

- Mirada cap a l'infant com a ciutadà de ple dret.
- Respecte pels processos i ritmes individuals de cada infant.
- Crear i posar a disposició un espai segur per als participants.
- Harmonia i qualitat dels espais i ambients, en sintonia amb la naturalesa.
- Treballar amb elements no estructurats, amb materials naturals i fomentant el moviment físic.
- Ràtios baixes.
- L'espai d'aprenentatge com a espai de convivència on es fusionen el benestar emocional i els aprenentatges educatius. Un organisme canviant segons les persones que el van formant, tant adults com infants.
- Generar una xarxa de confiança amb els diferents elements socials participants de l'espai d'aprenentatge i les famílies. Buscant sempre un nivell d'implicació i compromís.
- Arrelar i fer xarxa amb la comunitat local.
- Tenir cura de totes les persones que formen part de la comunitat educativa.
- fer equip amb Acompanyants responsables i en formació contínua. Acompanyen, interpreten i respecten els processos de vida dels infants, propiciant un ambient harmònic d'escolta.
- Pràctica de l'escolta activa i el diàleg respectuós, ajupint-nos sempre a la seva alçada.

- Educació per la pau.
- Paper actiu i de les famílies.
- Apropar els elements de la criança respectuosa a les famílies.
- Respectar els elements i processos de vida dels infants com són els aprenentatges, la creativitat, les necessitats relacionals i el joc espontani, així com el moviment, el descans, l'alimentació i la higiene.
- Comprendre la diversitat des de la perspectiva interseccional i valorar-la com a element enriquidor.
- Apropar els infants a la natura per beneficiar-nos dels avantatges i aprenentatges que ens ofereix. Aprendre a cuidar-la i respectar-la.
- Treballar la naturalesa i els elements estacionals amb el conreu d'un hort i la observació activa de l'entorn.
- Arribar a tenir animals de granja per tenir-ne cura, aprendre i despertar l'empatia vers altres espècies.
- Despertar la curiositat i respecte per la fauna i flora autòctones, així com el descobriment i coneixement del Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà i la seva història.
- Acompanyar als nens i nenes segons les seves capacitats, per ser cada vegada més autònoms en el seu dia a dia.

5. Objectius generals

Mirada cap a l'infant com a ciutadà de ple dret

Els Drets de la Infància són els que posseeixen tots els nens i nenes per la simple raó de néixer. Són inalienables, irrenunciables, innats i imprescindibles. Aquests drets recollits a la Convenció sobre els Drets de l'Infant es resumeixen en el dret a no ser discriminat per raó de sexe, color de pell, origen, llengua ni creences, el dret a que les decisions dels adults tinguin en compte l'interès superior de l'infant, el dret a una vida digna, a la supervivència i a desenvolupar-se per assolir el seu màxim potencial i el dret a la participació i el dret a ser escoltats, respectant les seves opinions i punts de vista.

Amb tot això volem fer palesa la importància de la criança respectuosa, la qual té presents aquests drets i d'on se'n deriven els tractes dignes que ha de rebre tot infant (veure annex). Substituïm els càstigs, allisonaments o qualsevol alçament de veu, per acompanyament amorós que ajudi a entendre que hi ha accions que tenen conseqüències naturals i que a més, moltes vegades podem prendre acció per reparar-ne els danys causats. Confiam en els infants, els acceptem tal i com son, sense judici, sense intenció de canviar-los o fer-los diferent del que són. Busquem cuidar el desenvolupament de la seva persona, la seva autoestima i el seu ser. Vetllem per a que els infants mantinguin la connexió amb el seu interior, escoltant-se a si mateixos i reconeixent les seves necessitats i desitjos, el qual es pot veure estroncat si els infants s'acostumen a seguir la voluntat de l'adult.

Apropar els infants a la natura i al PNAE

Entenem la natura com un espai pedagògic en si mateix. Quan observem als infants, veiem que des de ben petits se senten estretament vinculats amb la natura, és per això que des de l'espai d'aprenentatge volem cuidar i respectar aquest lligam. L'activitat es desenvolupa

pràcticament en la seva totalitat en el Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà (PNAE) seguint els objectius de que els infants coneguin la història i el patrimoni natural que conté aquest indret tan preuat. Creiem que a través d'aquest contacte es va creant un sentit de pertinença amb la natura que promou a aprendre a cuidar-la, respectar-la, analitzar-ne els cicles i entendre el pas del temps. Crearem un hort per cuidar entre tots de forma comunitària i responsable. Busquem estar en contacte amb la flora i fauna autòctones a més de conèixer-la i estudiar-la. A més, gaudir d'aquests espais oberts a la natura facilita el moviment i el joc lliure d'una manera que alhora fomenta l'autonomia i la motivació intrínseca. Els infants es beneficien dels diferents substrats del sòl per desenvolupar la marxa i altres habilitats motrius: caminar, córrer, saltar, esquivar, enfilat-se, fer equilibri, etc. Aquesta oportunitat de moviment aporta beneficis tant en l'àmbit físic, mental com relacional: millora la condició física, es regula el benestar emocional, es redueix el risc d'emmalaltir, redueix els conflictes entre la mainada i fomenta la capacitat de superar nous reptes.

Treballar amb elements no estructurats i materials naturals

Seguint pedagogies com la de Waldorf-Steiner posem a disposició i fomentem el treball i el joc a través d'elements no estructurats perquè cada infant ho treballi com desitgi o necessiti en aquell moment. Els elements naturals es presenten amb una varietat de colors, formes, olors i textures que donen als infants l'oportunitat de desenvolupar infinitats de jocs, lliures i espontanis que promouen el desenvolupament de la seva imaginació. Així doncs, a dins l'aula trobaran elements com figures no estructurades, trossos de teles, peces soltes, etc. i a l'exterior trobaran tot el que la natura els hi ofereix: sorra, fulles, branques, pedres, palla, pinyes, suro, etc.

Com se'n deriva, tant els elements d'interior (en la seva majoria) com els d'exterior són de base natural el qual fa que el joc sigui ecològicament sostenible.

Ràtios baixes

L'objectiu que busquem respectant unes ràtios baixes, és que la persona que acompanya els infants pugui arribar a cobrir i respectar les necessitats de cada un d'ells de forma plena. Aquestes necessitats inclouen les més fisiològiques que serien la higiene, l'alimentació i el son; com les psicològiques i les socioafectives; que inclourien l'acompanyament en el treball emocional, el suport en la gestió i resolució de conflictes amb altres, desenvolupament d'habilitats comunicatives, etc.

En donar resposta a aquestes necessitats es genera un espai de mirada atenta, lliure i segur on poder desenvolupar de ple la seva autonomia.

Agrupar els infants per interessos i necessitats, i no per any natural

Agrupar els infants de diferents edats en funció dels seus interessos i necessitats en lloc de fer-ho per any natural facilita a l'infant desenvolupar-se respectant el seu propi ritme d'aprenentatge i de creixement, el qual és únic. Amb això, també eliminem la distància d'edat que hi ha entre els infants nascuts a principis d'any i a finals d'any. Aquesta forma d'organitzar evita les comparacions entre aquells que són de la mateixa anyada i que moltes vegades fan minvar la confiança en un mateix.

El grup de 0 a 3 anys generalment busca explorar i conèixer el funcionament de les coses i la vida en general, i el grup de 3 a 6 anys busca adquirir els coneixements i aprenentatges d'una manera més profunda. El moment que els nens i nenes passen d'un grup a l'altre depèn més aviat de factors com l'interès per les coses, les capacitats i la necessitat

d'explorar d'una manera més profunda i no tant de l'edat cronològica. Els infants tindran l'oportunitat de desenvolupar-se sense la pressió de fer el mateix que els seus companys i podran aprendre de forma autònoma, en col·laboració o per imitació. Aquests models d'aprenentatge prenen una forma quan són els petits del grup, i es va transformant a mesura que es van consolidant els aprenentatges a fi de poder ensenyar-los ells mateixos als altres. També els infants poden mostrar les seves habilitats i alhora aprendre dels altres aquelles que els costin més, sense la pressa d'haver-ho de tenir tot assumit per ser el gran. En formar part d'un grup, tenen un sentit de pertinença que propicia aquest respecte i treball entre ells. Van desenvolupant competències de comunicació i destreses d'interacció social les quals ajuden a desenvolupar un autoconcepte i autoestima més forts. Està demostrat que els infants aprenen més dels seus iguals i propers que de les persones adultes. Amb tot això busquem que cada nen i nena es construeixi a ell mateix i als seus coneixements, alhora que fugim dels patrons estereotipats o de la intenció de fer encaixar l'aprenentatge i el desenvolupament personal en un sol o diversos models.

Respectar els ritmes dels infants

Cada nen i cada nena és un món, amb unes inquietuds, preferències, interessos i necessitats pròpies. A més a més, tot això evoluciona de maneres diferents i hem d'estar atents per a proporcionar l'espai idoni perquè cadascú pugui viure el seu propi procés. Partim del que cada infant porta dins. Defensem que els infants desenvolupin i explorin al seu ritme, independentment de l'edat que tinguin o de quin mes hagin nascut. Oferim l'espai per a que puguin sorgir les necessitats, iniciatives, ganes de compartir, ganes de soledat, el joc, etc.

Amb el grup nadons estariem parlant de respectar la seva necessitat d'exploració del seu cos, començant per les mans, peus i anar afegint parts del cos, com anar fent descoberta del seu entorn més proper. Treballarem la psicomotricitat en aquesta etapa seguint les bases d'Emmi Pikler, posant a disposició diferents propostes en forma de mobiliari: rampes i desnivells per gatejar, túnels per creuar, superfícies per ajudar-se a posar-se dempeus, petits espais d'escalada, etc. També incloem la vida pràctica de la metodologia Montessori, coneixent el desig de participar de les activitats de la vida quotidiana com netejar, recollir, escombrar, fregar, estendre la roba, servir-se el menjar, servir-se aigua, etc.

En el grup dels petits prenen molt de protagonisme el joc lliure per promoure el desenvolupament de la creativitat. Quant a la psicomotricitat es beneficiaran de les possibilitats que ofereix la natura a l'exterior. Continuarem treballant la vida pràctica on s'acabarà d'afinar les tasques de la llar i la cura d'un mateix: vestir-se, rentar-se les mans, pentinar-se, etc.

Educació per la pau

És inalienable a la naturalesa de l'espai, l'ensenyament d'habilitats socials i tècniques de mediació i expressió per a que els infants aprenguin a gestionar i solucionar les relacions socials d'una forma rica i elaborada. S'aprèn a afrontar els conflictes a partir de valors com la justícia social, la igualtat, la cooperació, la solidaritat i el respecte amb l'objectiu de viure i interaccionar d'una manera no-violenta i pacífica. Prioritzem la cooperació a la competitivitat i per tant les activitats i propostes que oferim aniran encaminades en aquesta direcció.

Criança amb les famílies

L'espai aspira a ser un equip amb les famílies i col·laborem per a que cadascuna pugui criar de la manera que desitgi. Nosaltres ens posem a la seva disposició per a tenir en compte i aplicar aquells punts o elements que són importants per elles, sempre que tinguem la possibilitat i capacitat per fer-ho. Amb això i entre altres, acceptem els bolquers de tela, que es porti la llet materna emmagatzemada perquè la donem al seu fill o filla, que vingui la mare a lactar en totes les ocasions que ella ho consideri, portar el menjar de casa en carmanyola, no posem data a la retirada del bolquer, etc.

El període de familiarització dels infants i les famílies a l'espai, és obert i no té un final concret. Treballem de forma progressiva amb el temps, començant amb una poqueta estona i anar allargant els períodes a l'espai. La retirada de l'acompanyant familiar també serà progressiva, en funció del que els infants i les famílies necessitin i a mesura que l'infant va establint vincle amb l'acompanyant i l'espai.

Alguns infants al cap de tres setmanes poden estar completament adaptats i d'altres poden necessitar fins a dos mesos. Si la família ho desitja o si passat aquest temps encara no està familiaritzat, iniciem un treball amb la família per a dissenyar una familiarització més personalitzada.

Les famílies tenen un paper actiu en l'espai, en tant que ens organitzem en comissions per a que segons interessos i elecció de cadascú, es col·labori amb la gestió de l'espai d'una manera o altra. Aquestes comissions són vives i canviant segons les necessitats que vagin sorgint tot i que de forma més o menys estable hi ha les comissions de fires i festes, manteniment d'espais, gestió i logística, activitats, material i comunicació.

Convidem a les famílies a tenir un paper actiu, participatiu i implicat per a fer les aportacions que considerin oportunes per a la millora de la organització, desenvolupament i traç de línies de futur del projecte.

Obrim les portes a les famílies per a que formin part del procés d'aprenentatge dels infants que desenvolupin a l'espai. Les famílies sempre són benvingudes a acompanyar als infants a l'espai les estones i vegades que ho vulguin: a dinar junts, a donar pit, a llegir un conte, a passar a saludar, estar-se a la zona de pícnic amb altres famílies compartint, etc. Totes aquelles persones que prevegin contemplar aquesta opció hauran d'assistir a una formació amb la finalitat d'entendre com desenvolupar-se a dins l'espai d'una forma harmoniosa.

Potenciem i promovem que hi hagi vincles forts, sans i duradors entre l'escoleta i les famílies. L'objectiu de tot plegat va més enllà del funcionament de l'escoleta: enviem el missatge als infants de que ells estan al centre, que ens impliquem i volem formar-ne part perquè són valuosos i importants per a tots nosaltres. A més està demostrat científicament que les famílies tinguin un contacte estret amb l'espai on estan els seus infants, millora els aprenentatges i motivació d'aquests.

Sempre que les famílies ho necessitin, des del centre hi ha la predisposició de crear un espai d'intercanvi i diàleg per compartir inquietuds, punts de vista, comentaris i suggerències.

Viure l'aprenentatge contextualitzat en el nostre entorn

L'espai, els infants i les famílies viuen en un context inalienable a la seva realitat. El desenvolupament de les persones passa indiscutiblement pel context amb què interacciona. Al centre vetllem per formar una comunitat inclusiva on tothom hi tingui cabuda, on les diferències entre individus siguin una oportunitat de fer, veure i entendre el món d'una manera diferent. Volem portar als infants i les seves famílies al poble per crear i mantenir una xarxa a nivell local: coneixem i interaccionem amb diverses persones, grups, associacions, serveis i institucions. A nivell més global, treballem cançons i tradicions catalanes, i de la regió.

L'escoleta com a espai i comunitat d'aprenentatge

L'estructura dels espais contenen molta natura i els considerem una aula en si mateixa. Els infants poden moure's amb llibertat pels espais que proposen i delimiten les acompanyants. Es busca que siguin ells mateixos els que organitzin el seu temps, s'autoregulin emocional i socialment, i gestionin els seus desitjos i interessos. La finalitat d'aquesta oportunitat és que els infants aprenguin a connectar-se amb un mateix, sapiguin escoltar-se i gestionar els seus impulsos, desitjos i emocions.

A més de la natura, les acompanyants elaboraran propostes periòdiques que busquen enriquir l'ambient tot oferint aprenentatge i experimentació. Aquest enriquiment desperta les ganes naturals de descobrir i fomenta la curiositat a través de l'art, la psicomotricitat, l'experimentació amb materials, l'expressió corporal, la música, etc.

És tasca de les acompanyants dissenyar i proposar activitats que estimulin el desenvolupament d'aprenentatges i competències, així com retirar o renovar aquelles que ja no són atractives. Les propostes es trobaran a lliure disposició dels infants durant un temps limitat i seran ells els que decidiran quan i com interaccionar amb aquests espais. En cap cas és d'obligat interacció.

Els adults acompanyem a l'infant en els seus processos espontanis, tot respectant els seus ritmes i oferint un ambient harmoniós. A vegades el silenci o la observació sense intervenció és l'acompanyament que es necessita. La sensibilitat és indispensable per a saber com acompanyar en cada cas. La connexió profunda que s'acaba creant entre acompanyant i infant és forta, basada en la confiança i en el respecte mutu.

Tots els infants reben l'atenció que necessiten dins d'un mateix grup. Vetllem en fer una atenció individualitzada a les necessitats de cada infant sense oblidar el conjunt. Es busca crear un bon ambient de grup on les diferències es visquin com a qualitats que sumen i enriqueixen l'experiència de vida.

Els límits es treballen de forma coherent i contínua a través del respecte. Es respecta a un mateix, als altres, als materials i l'espai. En cas de conflicte l'acompanyament busca garantir la seguretat física i emocional alhora que dona l'autonomia i guia necessàries per a que els infants vagin adquirint habilitats per resoldre cada vegada de forma més autònoma.

6. Formació

Volem ser centre formador i fomentador referent de pedagogies lliures. Establim convenis de pràctiques amb estudiants de diferents centres. Amb això perseguim els objectius de servir de model per a alumnes i centres en formació, en contribuir en la comunitat d'aprenentatge i en enriquir el projecte amb punts de vista nous. També acollim treballs de final d'estudis (Batxillerat, cicles formatius i universitaris) com programes de doctorat que puguin tenir interès en l'espai d'aprenentatge i les metodologies que s'hi treballen.

7. Logística d'espai

Llengua vehicular i comunicació. Establim la llengua catalana com a eix vertebrador d'un projecte educatiu cohesionador i integrador. L'objectiu que perseguim és que tots els infants adquireixin un bon nivell de competència lingüística i comunicativa en català, i que els nens i nenes ho puguin fer d'una manera fluida i efectiva des de l'etapa infantil.

En aquesta etapa s'ha decidit prescindir de la llengua espanyola com a llengua coexistent, entenent que és important fer una discriminació positiva a favor del català. L'espanyol és una llengua dominant que a més s'estudia a partir de primària el qual li otorga més possibilitats de ser adquirida i usada. Insistim en usar el català com a llengua vertebradora, integradora i que afavoreix la integració social i cultural dels infants, millorant-ne les opcions i oportunitats del dia de demà, sobretot per a aquells en que el català no s'adquireix a casa.

Llengua estrangera. Es vol introduir l'anglès com a segona llengua. Es farà d'una manera molt vivencial i a través d'activitats, lectura, cançons o conversa esporàdica amb persones natives que vindran unes hores a la setmana. L'objectiu no és tant aprendre l'anglès sinó anar escoltant l'accent, el timbre i el ritme d'aquesta llengua per anar integrant-la poc a poc.

Religió. El centre és un recurs laic.

Estructures participatives. Les famílies i associats ens reunim una vegada a l'any en assemblea per escollir i debatre tot el que es proposi. Durant l'any, és l'equip impulsor juntament amb les acompanyants i les famílies reunides en comissions qui van proposant, debatent i gestionant en funció i mesura que surti cada temàtica.

Formacions periòdiques obligatòries. Des de l'espai es proposen formacions periòdiques orientades a les famílies. Aquestes formacions tenen un caire de participació obligatori i l'objectiu és assegurar-nos que les famílies comprenen i tenen la informació en tot moment de les línies i metodologies que s'utilitzen, els processos i temps que es requereixen, es poden plantejar i resoldre dubtes, etc. Al final és important que les famílies tinguin un bon coneixement de l'espai i la seva direcció per a que el puguin entendre, essent conscients que en alguns punts pot divergir de l'educació estandarditzada amb la que molts ens hem criat i ser font de dubtes i inseguretats que calguin ser comentades.

Reunions amb l'acompanyant. Almenys una vegada a l'any cada família farà una reunió amb l'acompanyant. No seguim un sistema d'avaluació i no seran aquests punts que es tocaran. Aquestes reunions serveixen per compartir, comentar i dibuixar junts línies de futur.

Si pel que siga, les famílies o les acompanyants necessitessin reunir-se més vegades, aquests s'hauran d'organitzar entre les parts.

ANNEX extret del PEC de l'escola Congrés Indians

CRITERIS QUE HEM DE TENIR EN COMPTE TOTS ELS ADULTS QUE ACOMPANYEM ELS INFANTS A L'ESPAI

- Per escoltar als infants, per parlar-los... ens ajupim posant-nos a la seva alçada. És important que els mirem i que ens mirin als ulls quan parlem. Si no ho fan, els demanem que ens mirin als ulls abans d'iniciar una conversa. Quan ens ajupim i els mirem, els estem dient "hi sóc", "estic aquí".
- Respectem els seus espais i moments personals. Podem preguntar-los què necessiten (per exemple, "Vols que em quedi amb tu o prefereixes estar sol/a?"), o intentar detectar, a través de l'expressió corporal o de la mirada, les seves demandes o necessitats.
- Mantenim un to de veu suau i més aviat fluix. Ens apropem sempre als infants per parlar amb ells i elles, i no alcem la veu. És important evitar dirigir-nos als nens i a les nenes des d'una distància que impliqui emprar un to de veu massa elevat.
- Respectem els ritmes dels infants i adoptem una actitud tranquil·la, sense presses.
- Evitem fer judicis sobre la seva persona i no usem adjectius qualificatius ("Ets...").
- Parlem des de la nostra emoció... No fem valoracions de l'estil "molt bé", "així no es fa", "és molt lleig pegar"... Procurem reflectir els nostres pensaments parlant sempre des de les nostres sensacions, des de la nostra persona, no de les seves actuacions... "Em sento malament si em crides", "Jo ho se fer així", "A mi no m'agrada estar amb tant de soroll". Abstem els fets relacionant-los amb les persones i amb les situacions.
- Els ajudem a connectar amb la seva emoció... Davant de les coses que han fet i que ens mostren (dibuixos, com salten...) evitem donar-los la nostra aprovació. Els preguntem com s'han sentit ells i elles mentre ho feien o descrivim el que hem vist: "Has fet...", "Estàs content de com ho has fet?", "Com ho has fet?", "Ho has fet tu sol/a!". Donem el reconeixement enriquint el llenguatge i aprofitem aquests moments per compartir amb els infants i anar consolidant vincles afectius, afinitats... També els podem ajudar a percebre els propis avenços respecte a produccions o fets viscuts anteriorment. És important dedicar-los l'estona que ens demanin.
- Acceptem els seus sentiments, sense jutjar-los ni desmerèixe'ls, encara que no els entenguem. No fem servir sentències del tipus "per això no es plora", "no et preocupis", "no ploris", "no t'enfadis"... Empatitzem amb la situació que viu l'infant. Mai neguem els seus sentiments.
- Hem de respectar els moments en què son ells mateixos qui estan resolent els seus propis conflictes.
- Hem d'acceptar que resolguin els seus conflictes a la seva manera, i hem de fugir de protocols d'adults. L'important és que siguin els mateixos infants els qui se sentin bé amb la manera com han resolt el conflicte.
- No fem comparacions ni parlem en termes de competitivitat. No diem "Ho fa millor / més ràpid...". En cap cas fomentem la rivalitat entre infants. No fem servir felicitacions, i encara menys en veu alta (podrien interpretar que cal actuar o ser com el company o companya a qui s'està felicitant). L'important no és que els nens i les nenes facin les coses per tenir el reconeixement de l'adult, per agradar a l'adult... Cal fer les coses perquè un mateix se sent a gust fent-les d'una manera.
- Evitem sempre emprar el càstig o els premis i les expressions que indirectament comporten aquestes condicions: "Si no manges no et faràs gran", "Si recollis us explicarem un conte"... És una realitat que cada acció porta implícita una conseqüència. No cal inventar-nos res.
- La millor ajuda que podem oferir-los és ser-hi, evitant ajudar-los si no és necessari. Els ajudem quan ens ho demanen o si observem que ho estan passant malament davant d'una situació que no poden o no saben com resoldre. Ajudar no implica fer la tasca per ell o per ella, sinó donar recursos perquè el mateix infant pugui cercar una solució i aconseguir el que es proposa.
- Procurem no donar la resposta o la solució abans que l'infant hagi intentat trobar-la. Cal acceptar les seves "solucions" (dins d'uns paràmetres) tot i que nosaltres sapiguem que no funcionaran. Deixem que sigui l'infant qui arribi a les seves pròpies conclusions. Davant de certes preguntes podem contestar: "I què podem fer?", "I què pots fer?"...
- La funció de l'adult és d'acompanyant i observador. Hem de respectar els interessos i les activitats dels infants, i tan sols intervenim si ens ho demanen o si veiem una situació d'inseguretat o de falta de respecte (física, verbal o emocional).

- Als ambients no intercanviem informacions entre adults. És molt important evitar en tot moment tenir converses entre nosaltres quan estem acompanyant en un ambient..